

підвищеним, у 5 – зниженим, що є причиною недостатнього надходження його з кормом (забезпеченість раціону становить 52,5 %). За цинкової недостатності порушуються відтворна функція, знижується синтез інсуліну, порушується структура епідермісу шкіри.

Одним із важливих чинників, який значною мірою впливає на обмінні процеси в організмі і стан неспецифічної резистентності є забезпеченість тварин вітаміном А. Тому при дослідженні проводили визначення вмісту каротину і ретинолу в сироватці крові корів. Середній вміст каротину в сироватці крові становив $365,3 \pm 63,1$ мкг/100 мл і був зниженим у 80 % тварин. Рівень ретинолу у дійних корів був зниженим у 70 % тварин і становив $26,3 \pm 4,4$ мкг/100 мл ($11,7-41,5$ мкг/100мл). Причинами низького вмісту каротину і ретинолу в сироватці крові за оптимального надходження каротину з кормами (забезпеченість раціону – 135,9 %) може бути порушення всмоктування його в шлунково-кишковому каналі, а також перетворення каротину в ретинол унаслідок патології печінки.

Таким чином, проведений аналіз показників мінерального та А-вітамінного обміну дійних корів показав, що в 100 % тварин встановлена гіпокальціємія, 50 % – гіпофосфатемія, у 90 % – гіпокупроз, у 80 % – порушення А-вітамінного обміну.

УДК 619:616.391-071/085-039.71:632.2

ЧИЖ О.Р., магістрант

Науковий керівник – **ГОЛОВАХА В.І.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПОШИРЕННЯ ТА СИМПТОМИ ГІПОКАЛЬЦІЄМІЇ І ГІПОФОСФАТЕМІЇ У КОРІВ

Сучасний розвиток молочного тваринництва характеризується подальшим підвищенням продуктивності корів і зниженням витрат кормів на виробництво одиниці продукції. Будь-які порушення утримання та живлення високопродуктивних корів, особливо до отелення та в перші тижні після родів, призводять не лише до зниження продуктивності, а й спричиняють розвиток різних хвороб: кетозу, дистонії передшлунків, патології печінки, післяродової гіпокальціємії та гіпофосфатемії, вторинної остеодистрофії тощо.

Мета роботи полягала у вивченні поширення та симптомів за порушень кальцієво-фосфорного обміну у корів приватного сектору с. Голоківка Кіровоградської області. Об'єктом дослідження були корови чорно-рябої і червоно-степової порід. Продуктивність їх становила 5400–6600 кг.

Нами встановлено, що порушення кальцієво-фосфорного обміну у корів є досить поширені у корів приватного сектору. Згідно статистики, із 248 корів населеного пункту у 40 відмічали симптоматику гіпокальціємії (за 2012 р.) і у 22 – гіпофосфатемію. Встановлено, що клінічний прояв гіпокальціємії спостерігався у корів старше 5-річного віку. Клінічно захворювання проявлялося наступним чином. Тварини лежали, у них відмічали періодично стогін, фібрилярне посіпування м'язів плечового пояса. Температура тіла була в межах $36,8-37,6^{\circ}\text{C}$. У корів був чіткий S-подібний вигин шиї, голова була вимушено повернута на бокову поверхню грудної клітки. У тварин відсутній акт ковтання і жуйка; у ділянці кінцівок відмічали

гіпотермію. За аускультатії серця виявляли послаблення тонів, артеріальний пульс слабого наповнення, частота – $87,2 \pm 2,10$ уд/хв. Із 11 корів у 6 відмічали відсутність, а у 5 – зниження тактильної чутливості по всій поверхні тулуба, больової – у нижній частині кінцівок. Акт дефекації та сечовиділення відсутній. Рівень кальцію в сироватці крові становив $1,93 \pm 0,069$ ммоль/л.

Гіпофосфатемію виявили у 7 корів. Захворювання проявлялося на 3-й – 5-й дні після родів. У тварин відмічали слабкість тазових кінцівок, атаксію, вони важко піднімалися, інколи займали позу "сидячої собаки". Температура тіла у 4 тварин була в межах $37,8\text{--}38,7^\circ\text{C}$; у інших 3 – $39,7\text{--}40,2^\circ\text{C}$. Тактильна та больова чутливість у корів збережені. Уміст неорганічного фосфору у сироватці крові становив $1,04 \pm 0,069$ ммоль/л, а кальцію – $2,25 \pm 0,031$ ммоль/л.

Таким чином, у корів приватного сектору с. Головківка найбільш поширеними захворюваннями у перші дні після отелення є гіпокальціємія і гіпофосфатемія.

УДК 619:616.391-071/085-039.71:632.2

ЧИЖ О.Р., магістрант

Науковий керівник – **ГОЛОВАХА В.І.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЛІКУВАННЯ ПІСЛЯРОДОВОЇ ГІПОКАЛЬЦІЄМІЇ У КОРІВ

Післяродова гіпокальціємія є досить поширеним захворюванням корів приватного сектору с. Головківка Кіровоградської області. Захворюваність у 2010–2012 рр. становила 18,6–16,1 %.

Мета роботи полягала у розробці лікувальної схеми за гіпокальціємії корів з використанням 10 %-вого розчину кальцію хлориду і катозалу. Дослід було проведено на 22 коровах. Захворювання у тварин проявлялося через 24–60 годин після отелення. Температура тіла була $37,4\text{--}36,8^\circ\text{C}$. Корови лежали, у них був чіткий S-подібний вигин шиї, голова повернута здебільшого на ліву бокову поверхню грудної клітки. У корів відсутні акт ковтання і жуйка; у ділянці грудних і тазових кінцівок відмічали гіпотермію, зниження тактильної і больової чутливості. Аускультатією серця виявляли послаблення тонів, артеріальний пульс слабого наповнення, частота – 78–97 уд/хв., частота дихання 15–27 дих./рухів.

Всім коровам за наявності такої симптоматики внутрішньовенно ін'єктували 20 %-вий розчин глюкози в дозі 200–300 мл, 10 %-вий розчин кальцію хлориду – 300–400мл; внутрішньом'язово – катозал – 30 мл та тетравіт – 10–15 мл. Внутрішньо всім тваринам задавали по 15 мл настоянки чемериці розведеної у 400 мл води та 50 мл настоянки полину розведеної у 200 мл води. Крім того, проводили розтирання (40 %-вим розчином спирту) і масаж грудних і тазових кінцівок.

Після такого лікування у 4 корів загальний стан поліпшився через 8–12 годин. У них відновилися акт ковтання і жуйка (2–4 скорочень рубця за 5 хв.), тактильна і больова чутливість. Через 18–24 годин тварини піднімалися і почали споживати корм. Через добу, після повторного медикаментозного лікування, стан тварин був задовільний. У 7 корів поліпшення загального стану відмічали після 2-го дня; у інших шести – після 3-го дня лікування. У 4 корів поліпшення загального стану виявили лише на 4–5 день лікування. Це проявлялося тим, що у тварин з'явилася жуйка.